

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **B. S.**

skazanego za czyny z art. 238 k.k. i art. 233 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 września 2024 r.

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie sędziego Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 10 lipca 2024 r., sygn. akt II WKK 19/24, II Ka 187/24

o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 9 maja 2024 r., sygn. akt II Ka 187/24,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim wyrokiem z dnia 24 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 690/23, skazał B. S. za czyn z art. 238 k.k. na karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych oraz za 2 czyny z art. 233 § 1 k.k., przyjmując, że stanowią one ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k., na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych (przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. w brzmieniu z daty czynów); każdorazowo ustalił, że wysokość jednej stawki dziennej grzywny wynosi 10 zł. Po połączeniu kar jednostkowych wymierzył oskarżonemu karę

łącną grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Nadto orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej od tego wyroku przez obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 9 maja 2024 r., sygn. akt II Ka 187/24, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Aktualnie skazany B. S. uznał, że prawomocny wyrok Sądu odwoławczego powinien zostać zaskarżony kasacją. Jego obrońca sporządził i złożył taką skargę w Sądzie Okręgowym w Zamościu, podnosząc, że zaistniało „rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a zwłaszcza art. 440 k.p.k. w zw. z art 437 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie kontroli odwoławczej poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w rezultacie utrzymanie w mocy orzeczenia rażąco niesprawiedliwego (...)”. Wnioskował o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Zamościu do ponownego rozpoznania, nadto o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim.

Zarządzeniem z dnia 10 lipca 2024 r., sygn. akt II WKK 19/24, II Ka 187/24, upoważniona sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 523 § 2 k.p.k. odmówiła przyjęcia kasacji. W uzasadnieniu wskazała, że „zgodnie z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wniesć jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy jedynie kasacji wniesionej przez stronę z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.) oraz kasacji jednego z podmiotów wymienionych w art. 521 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 2 k.p.k.). Zapadłym w niniejszej sprawie wyrokiem, Sąd Okręgowy utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim o sygn. II K 690/23, którym wymierzono B. S. karę łączną grzywny. Nie został zatem spełniony warunek w postaci wymierzenia oskarżonemu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, co uprawniałoby obrońcę do wniesienia kasacji. Ponadto w przytoczonych w skardze kasacyjnej zarzutach, jak również w części motywacyjnej, nie wskazano na żadne z uchybień określonych w art. 439 k.p.k. Tak

zredagowana kasacja strony w świetle jednoznacznej treści art. 523 § 2 k.p.k. jest niedopuszczalna ex lege, należało więc odmówić przyjęcia kasacji”.

Obrońca skazanego wniósł zażalenie na to zarządzenie, zarzucając „obrazę art. 440 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k., w zw. z art. 438 k.p.k., polegającą na zaniechaniu wnikliwej kontroli odwoławczej poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w rezultacie utrzymanie w mocy rażąco niesprawiedliwego orzeczenia Sądu Okręgowego w Zamościu zapadłego w dniu 09.05.2024 nr. (sygn. akt II Ka 187/24)”. W uzasadnieniu podniósł m.in., że Sąd Okręgowy „nie uwzględnił w swoim orzeczeniu treści art. 440 k.p.k. dotyczącym rażącej niesprawiedliwości” oraz iż „trwałym i ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest stanowisko, że w razie zaistnienia rażącej niesprawiedliwości w stopniu znacznym w połączeniu z zaniechaniem kontroli odwoławczej zasadne jest umożliwienie skazanemu złożenie kasacji”. W tym względzie powołał trzy orzeczenia Sądu Najwyższego wyjaśniające istotę unormowania zawartego w art. 440 k.p.k.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie akt sprawy Prezesowi Sądu Okręgowemu w Zamościu w celu przyjęcia kasacji i dokonania czynności określonych w art. 530 § 1 k.p.k. Argumentował, że Sąd Najwyższy „może i powinien” tak postąpić, „stwierdzając rażącą wadliwość oceny zawartej w postanowieniu z dnia 9.05.2024 r.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności celowe będzie nadmienić, że nasuwa się spostrzeżenie, iż wniesienie zażalenia o takiej treści jak wyżej przytoczona, jest wyrazem nieporozumienia i działaniem zaskakującym w przypadku podmiotu fachowego, akcentującego posiadanie stopnia naukowego. W istocie podważa ono przekonanie, że Autor zażalenia posiada wiedzę prawniczą konieczną do wykonywania zawodu adwokata. Przechodząc zaś do meritum należy stwierdzić, że zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy, bowiem jest w pełni prawidłowe i znajduje oparcie w powołanych w jego treści przepisach prawa. Część motywacyjna zarządzenia wyczerpująco tłumaczy przyczyny odmowy przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego B. S., zaś skarżący w żaden sposób nie wykazał, że przyczyny te w niniejszej sprawie nie zachodzą. W szczególności nie wykazał, iż zaskarżone zarządzenie zostało oparte na błędnej podstawie

prawnej, względnie że powołane w nim przepisy zostały nieprawidłowo zinterpretowane przez Autorkę zarządzenia. W zażaleniu skarżący podniósł zarzut wcześniej sformułowany w kasacji, zatem nieodnoszący się do zaskarżonego zarządzenia, które przecież nie kontrolowało i „nie utrzymało w mocy rażąco niesprawiedliwego orzeczenia Sądu Okręgowego w Zamościu” Jest też widoczne, że obrońca skazanego wręcz nie przyjmuje do wiadomości treści art. 523 § 2 k.p.k., który jednoznacznie nie dopuszcza wniesienia kasacji przez stronę w razie skazania oskarżonego na inną karę niż kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, chyba że kasację wniesiono z powodu uchybień określonych w art. 439 k.p.k., o czym mowa w art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. W przypadku strony jest to jedyny wyjątek od reguły ustanowionej przez art. 523 § 2 k.p.k. i zupełnie bezpodstawne jest przekonanie skarżącego, że podniesienie w kasacji zarzutu rażącego naruszenia przez sąd odwoławczy art. 440 k.p.k. również upoważnia do wniesienia kasacji bez względu na wymierzoną skazanemu karę. Na pewno nie jest tak, że w tym względzie pozytywny pogląd wyraził Sąd Najwyższy; przytoczone w zażaleniu orzeczenia tego organu odnoszą się do całkiem innej kwestii, mianowicie akcentują wynikającą z art. 440 k.p.k. powinność określonego postąpienia sądu odwoławczego, jeżeli zaskarżone orzeczenie jest dotknięte niepodniesionymi w środku odwoławczym uchybieniami, mieszczącymi się w każdej z tak zwanych względnych przyczyn odwoławczych, o ile ich waga i charakter jest taki, że czyni orzeczenie niesprawiedliwym i to w stopniu rażącym (np. wyrok z dnia 8 marca 2017 r., III KK 444/16). Na koniec celowe będzie też zauważyć, że nie jest zrozumiałe twierdzenie skarżącego o „rażącej wadliwości oceny zawartej w postanowieniu z dnia 9.05.2024 r.”, skoro w tej dacie żadne postanowienie nie zostało wydane, jeżeli zaś miał na myśli wyrok Sądu Okręgowemu w Zamościu, to bezpodstawnie oczekiwał, że w ramach niniejszego postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy będzie badał, czy zachodzi „rażąca wadliwość oceny” zawartej w tym wyroku.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[PGW]

[ms]

